

YILDIRIM KOÇ

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE
NELER VAR?

Kaynak Yayınları No: 728
ISBN: 978-975-343-869-9

1. Basım: Mayıs 2014

Genel Yayın Yönetmeni
Sadık Usta

Redaktör
Gökçe Şenoğlu

Sayfa Tasarım
Güler Kızılelma

Kapak Tasarım
Nihal Sevim

Baskı ve Cilt
Analiz Basım Yayın
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3ND22 Kat:5
Topkapı/İstanbul
Tel: 0212 501 82 87
Sertifika No: 14071

© Bu kitabın yayın hakları Analiz Bas. Yay. Tas. Gıda Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.nindir.
Eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve
yayımlanamaz.

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM GIDA TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Galatasaray, Meşrutiyet Caddesi Kardeşler Han No: 6/3 Beyoğlu
34430 İstanbul
www.kaynakyayinlari.com • iletisim@kaynakyayinlari.com
Tel: 0212 252 21 56-99 Faks: 0212 249 28 92

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	15
SENDİKA İLE İŞVEREN ARASINDAKİ İLİŞKİLER KONUSUNDAKİ DÜZENLEMELER	
Toplu İş Sözleşmesinin Kapsamı	19
Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanma	23
Toplu İş Sözleşmesinin Süresi	23
Sendika Aidatı	24
İşyerinde Sendikal Çalışma	24
Sendikanın Eylemleri Engelleme Yükümlülüğü	25
İşyeri Sendika Temsilcisinin Atanması ve Görevleri	26
İşyeri Sendika Temsilcilerinin Yetki Sürecinde Görevlerinin Sürmesi	28
Sendika Temsilcilik Odası ve Sendika Duyuru Tahtası	29
Sendika Amblemi	30
Temsilci ve Baştemsilci İzni	31
Sendika Toplantılarına ve Eğitim Seminerlerine Katılma İzni	32
Yurtdışı Toplantılar İçin İzin	32
Sendika Zorunlu Organlarında Görev Alanlarla Sendika İşyeri Temsilcilerinin Güvencesi	33

ÜCRET ZAMMI VE DİĞER PARASAL (NAKDİ)
VE MALSAL (AYNI) ÖDEMELER

Ücret Zammı	35
Sözleşme Yürürlük Tarihi Sonrasında	
İşe Girenler	39
Toplu İş Sözleşmesindeki Hakların	
Sendika Üyesi Olmayanlara Tanınması	41
Kısmi Süreli Çalışanların Ücret Zammı	43
Avans	44
İşin Durmasında Ücret	44
Ağır İşçilik Tazminatı, Yıpranma Primi	44
Prim ve Sorumluluk Tazminatı	46
Kıdem Zammı, Emek Zammı, Hizmet Primi	47
Kademe Derece Terfi Zammı	48
Sosyal Yardım	49
İkramiye	49
Bayram İkramiyesi veya Erzağı	50
İzin Parası	51
Servis veya Yol Parası	52
Yakacak veya Yakacak Parası	53
Ayakkabı, Elbise veya Giyim Parası	54
Ekmek-Yemek, Süt-Yoğurt veya	55
Bunların Parası ve Çay	55
Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Ödediği	
İşgöremezlik Ödeneğinin Ücretlerden	
Eksik Kalan Kısmının Tamamlanması	58
Fazla Çalışma Zammı	61
Hafta Tatili ve Genel Tatillerde Çalışma ve	
Fazla Çalışma Zammı	63
Vardiya Zammı	65
Gece Zammı	66
Yolluk	66
Çocuk Parası	67
Aile Yardımı	68

Sakat Çocuk ve Eş Yardımı	68
Eğitim Yardımı	69
Havlu, Sabun veya Temizlik Malzemesi	69
Özel Gıda Yardımı veya Parası	70
Jübile	71
Kıdem Teşvik İkramiyesi	71
Ucuz Ürün veya Hizmet Satışı	73
Parasız Ürün Verilmesi	73
İşyerindeki Telefonda Yararlanma	75
Evlenme Parası	75
Doğum Parası	75
Askerlik Parası	76
Ölüm Parası	77
Cenaze Nakli	77
Doğal Afet Yardımı	78
Taşınma Yardımı	79
İmdat Ekibi Munzam Tazminatı	79
Postabaşı Tazminatı	79
Kasa Tazminatı	80
Kurs Zammı	80
İş Riski	80
Ekipbaşılık Zammı	80
Yönetici Tazminatı	81
Mesuliyet Primi	81
Öğretmenlik Zammı	82
Kar Mücadele Zammı	82
Hizmet Primi	82
Yol Takım İşçiliği Tazminatı	83
Eğitimli İşçilerin Teşviki	83
Ücretsiz Tıraş	83
Sünnet	84
Burs	84
Başarılı İşçi Çocuklarına Ödül	84
Hasar Zarar Karşılığında Kesinti	84

Hasar Zarara İşveren Katkısı	85	Bakmakla Yükümlü Olunan Kişilerin Hastahklar	
İşyeri Sosyal Tesislerinden veya		Nedeniyle Başka Bir Yere Götürülmeleri	105
Dinlenme Kampından İşçilerin Yararlandırılması	86	Gerektiğinde Ücretli Refakat İzni	105
İşyerinde Kütüphane		Ücretli İdari İzin	106
Kantin, Ekonomi veya Tüketim Kooperatifi İçin		Ücretsiz Mazeret İzni	107
Malzeme ve Personel Yardımı, Kredi	87	Postalar Halinde Çalışma	107
Toplu Kaza Sigortası	88	Geç Kalma	108
Bireysel Emeklilik Planı	88	Fazla Çalışma	109
Park Yeri	88	Fazla Çalışmada Ücretli İzinle Takas Yasağı	111
Lokal	89	Genel Tatillerde Çalışmaya Peşin Onay	111
İşyerinde Yatı Hizmeti	90	İş Arama İzni	111
Lojman	90	Kısa Süreli Çalışma ve Ücretsiz İzin	112
Arsa Tahsisi	90		
Konut Kooperatifine Yardım	91	İŞ GÜVENCESİ	
Spor Yardımı	92	İşçi Çıkarma Yetkisine Kısıtlama	115
Toplu İş Sözleşmesi Zam Farklarının Ödenmesi	93	Kıdem Tazminatı	116
ÇALIŞMA SÜRESİ		İnbar Önelleri	117
Haftalık Çalışma Süresi ve Günlere Dağıtımı	95	Toplu İşten Çıkarmada Sıra	118
Denkleştirme	97	Gözaltı, Tutukluluk ve Hükümlülük	119
Yıllık Ücretli İzin	98	Deneme Süresi	120
Ücretli Ara Dinlenmesi	99	İhtiyat Askerliği Süresince İş Güvencesi ve	
Bazı Özel Günlerde Ek Ücretli İzin	100	Ücretin Ödenmesi	121
Kadınların Doğum Öncesi ve Sonrası İznine Ek		Askerlik Dönüşü İşe Alınma	122
Ücretli Mazeret İzinleri	101	Taşeronlaştırmaya Karşı Önlem	123
Evlenme İzni	103	Mevsimlik İşçiler	124
Doğum İzni	103	Değişik Tür İş Sözleşmelerinin Kullanılması	126
Ölüm İzni	103	Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla İşçi Kiralama	129
Çocuğunu Sünnet Ettirme İzni	104	Stajyerler	130
Tanık-Sanık İzni	104	İş Kazasında Öten İşçinin Yerine	
Askerlik Yoklaması İzni	104	Yakınının Alınması	130
Nakil İzni	105	İş Kazası, Meslek Hastalığı ve	
Geceyi Emniyette Geçirme İzni	105	Hastalık Nedeniyle İşten Çıkarma,	
		Eski İş Yapamama ve İşe Geri Dönme	131
		Yarım Gündelikle İzin	133

İş Değişikliklerine ve Nakile Karşı Güvence	134
Disiplin Cezaları	135
Eylem Yapma Hakkı	139
İşçilerin Üstünün Aranması	139
Yeni Ev Sahibi Olan İşçiye Destek	139
İŞÇİLERİN İŞYERİNDE SÖZ HAKKI, KURULLAR	
Hasar ve Zarar Tespit Kurulu	141
İşyeri Koordinasyon Kurulu	143
Özel Hakem Kurulu	143
Uyuşmazlıkların Çözme Komitesi	145
Yemek Listesi Kurulu	145
İNCELENEN TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ	147